

কৃষক ৰাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ গ্ৰাহকভুক্ত হ'বলৈ অথবা নবীকৰণ কৰিবলৈ বছেৰেকীয়া বৰঙণি ১০.০০ (দহ) টকা মনি অৰ্ডাৰযোগে তলৰ ঠিকনাত পঠাই যেন।

সম্পাদক
'ঘৰে-পথাৰে'

সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
☐ বীজৰ বাবে মৰাপাটৰ খেতি .. ২	
☐ লিচুৰ বিদেশ যাত্ৰা .. ২	
☐ আমাৰ একাষাৰ ৩	
☐ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম ৩	
☐ উদ্যান শস্য ৪	

৪৩ তম বছৰ □ সংখ্যা ১৩ □ ১ জুলাই - ২০২২ □ ১৬ - ৩০ আহাৰ, ১৯৪৪ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা GHARE - PATHARE PMG - 19 of 2005 - 06

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় আৰু বড়ো কছাৰী স্বায়ত্বশাসিত পৰিষদৰ সৈতে বিশেষ পর্যালোচনা বৈঠক সম্পন্ন

অসমৰ থলুৱা বিভিন্ন জাতি জনগোষ্ঠীৰ মাজত কৃষিৰ সম্প্ৰসাৰণৰ জৰিয়তে সামগ্ৰিকভাৱে ৰাজ্যৰ থলুৱা কৃষি অৰ্থনৈতিক আগবঢ়াই নিয়াৰ প্ৰয়াসেৰে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে গ্ৰহণ কৰিছে বিশেষ পদক্ষেপ। এই পদক্ষেপৰ অংশ হিচাবে ৰাজ্যৰ থলুৱা জনগোষ্ঠী বড়ো কছাৰীসকলৰ মাজত কৃষিৰ নতুন জাগৰণ আনাৰ প্ৰয়াসেৰে বিশ্ববিদ্যালয়ে জনগোষ্ঠীটোৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিৰ সৈতে এখন উচ্চস্তৰীয় পর্যালোচনা সভাৰ জৰিয়তে মিলিত হয়। 'বড়ো কছাৰী কল্যাণ স্বায়ত্বশাসিত পৰিষদৰ অন্তৰ্গত গ্ৰাম্য যুৱ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক, বড়ো কছাৰী স্বায়ত্বশাসিত পৰিষদৰ মুখ্য কাৰ্যবাহী প্ৰমুখ্যে বিষয়ববীয়াসকল

আলোচনা কৰা হয়। বড়ো কছাৰী কল্যাণ স্বায়ত্বশাসিত পৰিষদ আৰু অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যুটীয়া উদ্যোগত অনুষ্ঠিত এই বৈঠকত মুখ্য অতিথি হিচাবে বক্তব্য প্ৰদান কৰি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ

বিবেচিত হৈছে। এই সমূহ ক্ষেত্ৰত মনোনীত কৰিলে বড়ো জাতিৰ কৃষিৰ জৰিয়তে বৈপ্লৱিক উত্তৰণৰ সম্ভাৱনা আছে। সামান্ত্ৰিকভাৱে এইসমূহ উৎপাদন কৰিবলৈ যাওঁতে প্ৰয়োজন হোৱা খাদ্যৰ

বিশেষ পর্যালোচনা বৈঠকৰ মঞ্চত ভাষণৰত অৱস্থাত কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকা, সম্প্ৰসাৰণ

বহনক্ষম জীৱিকা' শীৰ্ষক বিষয়ত যোৱা ২৭ জুনত অনুষ্ঠিত এই পর্যালোচনা সভাত জনগোষ্ঠীটোৰ কৃষি পৰিক্ৰমা আৰু সম্ভাৱনীয়তাৰ ওপৰত বিশদভাৱে

উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই কয় যে গাহৰি পালন, মৎস্য পালন, হাঁহ-কুকুৰা পালনৰ দৰে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰসমূহ বড়োসকলৰ বাবে অতি সম্ভাৱনাপূৰ্ণ ক্ষেত্ৰ হিচাবে

অভাৱ পূৰণৰ দিশতো উদ্যোগিক দৃষ্টিভঙ্গীৰে মনোনীত কৰি মাকৈ আৰু ছয়াবিনৰ দৰে খেতিৰ প্ৰসাৰত অধিক

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৪ কলামত চাওক)

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় যোগ দিৱস উপলক্ষে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে আয়োজন কৰা যোগ কাৰ্যসূচী সম্পন্ন

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় যোগ দিৱস উপলক্ষে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে আয়োজন কৰা সপ্তাহজোৰা যোগ কাৰ্যসূচীৰ যোৱা ২১ জুন তাৰিখে সামৰণি পৰে। আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় যোগ দিৱস উপলক্ষে বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ যোৰহাটস্থ মূল চৌহদৰ ইন্ড'ৰ ষ্টেডিয়ামত যোগ কাৰ্যসূচী অনুষ্ঠিত কৰি যোগ দিৱস উদ্‌যাপনৰ লগতে সপ্তাহজোৰা কাৰ্যসূচীৰ সমাপ্ত কৰে। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা

সভ্যতাই আমাক দি যোৱা এটা অমূল্য অৱদান বুলি উল্লেখ কৰি তেখেতে শৰীৰ, মন আৰু আত্মাৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ বাবে

BREDMI NOTE 5 PRO MI DUAL CAMERA

আঁচনিৰ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত যোগ দিৱস কাৰ্যসূচীৰ শুভৰম্ভণি কৰে উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই। যোগ, প্ৰাচীন ভাৰতীয়

যোগৰ যি প্ৰয়োজনীয়তা তকবৰ্তমান সমগ্ৰ বিশ্বই স্বীকৃত দিয়াৰ বিষয়ে প্ৰকাশ কৰে আৰু নিয়মিত যোগাভ্যাসৰ ওপৰত গুৰুত্ব

আৰোপ কৰে। নিয়মিত যোগাভ্যাসে সকলোকে সুস্বাস্থ্যৰে দীৰ্ঘজীৱন প্ৰদান কৰিব বুলিও আশা প্ৰকাশ কৰে। ড° ভাৰত নাথ আৰু মুনমী দেৱীৰ তত্ত্বাৱধানত অনুষ্ঠিত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় যোগ দিৱসৰ কাৰ্যসূচীত পঞ্জীয়ক তপন কুমাৰ গোস্বামী, ছত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° ৰাণা প্ৰতাপ ভূঞা, সামূহিক বিজ্ঞান গুৰু ড° ৰমা ভট্টাচাৰ্য, ভাৰপ্রাপ্ত কৃষি বিজ্ঞান গুৰু ড° এম. কে. মোদী, উপাচার্যৰ সহধৰ্মিনী মনালিমা ডেকা প্ৰমুখ্যে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষক, শিক্ষার্থী আৰু কৰ্মচাৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰে। আনহাতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত বিশ্বনাথ কৃষি মহাবিদ্যালয়, ধুবুৰী শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ কৃষি মহাবিদ্যালয় আৰু লখিমপুৰ পশু চিকিৎসা বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়তো একে সময়তে যোগ দিৱসৰ কাৰ্যসূচী পালন কৰা হয়।

শালিখেতিত বিজ্ঞানসন্মত উৰ্বৰা পৰিচালন আৰু শস্য পৰিচৰ্যা

জুন-জুলাই মাহত আৰম্ভ কৰি ডিচেম্বৰ-জানুৱাৰী মাহত চপোৱা খেতিয়েই শালিখেতি। অসমত শালিখেতি তলত উল্লেখ কৰা কৃষি পৰিস্থিতিসমূহত কৰা হয়। ১) সমস্যাবহিত অঞ্চল বা নিয়মীয়া শালিখেতি কৰা অঞ্চল ২) পানী জমা হোৱা অঞ্চল ৩) বানপানী আক্ৰান্ত অঞ্চল ৪) আগতীয়াকৈ বৰষুণ পৰিসমাপ্তি ঘটা অঞ্চল।

সমস্যাবহিত অঞ্চল বা নিয়মীয়া শালিখেতি কৰা অঞ্চলত শালিধানৰ উৎপাদন কৃষক ৰাইজে আশা কৰা মতে লাভ কৰে। আনহাতে, যিবোৰ অঞ্চলক সমস্যা জৰ্জৰিত অঞ্চল হিচাপে চিনাক্ত কৰা হৈছে সেইবোৰত শালিধানৰ উৎপাদন আশানুৰূপ নহয়। কিন্তু বিজ্ঞানসন্মত কৃষি প্ৰযুক্তি কৌশলৰ দ্বাৰা সেইবোৰ অঞ্চলত ধানৰ উৎপাদন যথেষ্ট পৰিমাণে বঢ়োৱাৰ অৱকাশ আছে।

উৰ্বৰা পৰিচালনঃ বছৰ বছৰ ধৰি একেডৰা মাটিতে খেতি কৰি থকাৰ ফলত মাটিৰ আৱশ্যকীয় উপাদানসমূহ হ্ৰাস পায়। সেয়েহে মাটিৰ উৰ্বৰতা আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয় গুণাগুণ ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে জৈৱিক আৰু ৰাসায়নিক দুয়োবিধ সাৰেই প্ৰয়োজনীয়। সাৰৰ ব্যৱহাৰিক ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰিবৰ বাবে সঠিক নিৰ্বাচন, সময় আৰু নিয়মমতে সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। যিবোৰ অঞ্চলত নিয়মীয়াকৈ শালিখেতি কৰা হয় অৰ্থাৎ যিবোৰ সমস্যাবহিত অঞ্চল সেইবোৰ অঞ্চলত বিঘাইপ্ৰতি ১.৫ টন শুকান গোবৰ বা পাচন সাৰ, ১২ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ১৭ কিঃগ্ৰাঃ একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ৪ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱপটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। চুপাৰ ফচফেট সাৰৰ অভাৱত ডি.এ.পি. সাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। এই পৰিমাণৰ সাৰ কেৱল অৰ্দ্ধ চাপৰ জাতৰ ক্ষেত্ৰতহে প্ৰযোজ্য। ওখ জাতৰ ধানৰ বাবে আগতে উল্লেখ কৰা পৰিমাণৰ আধা সাৰ ব্যৱহাৰ কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। কিয়নো এনে জাতৰ ধানে সাৰ ল'ব পৰা ক্ষমতা চাপৰ বা মধ্যমীয়া ওখ জাতৰ ধানতকৈ কম। আজিৰ পৰিস্থিতিত বিঘাই প্ৰতি ১.৫ টন গোবৰ যোগান ধৰিব পৰাটো কঠিন বাবে

গোবৰৰ বিকল্প হিচাপে 'ধইনচা' নামৰ এৰিধ সেউজ সাৰ খেতি পথাৰত ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। সেয়েহে যিবোৰ অঞ্চলত অকল শালিখেতিহে কৰা হয় সেইবোৰ অঞ্চলত মাৰ্চ মাহতে 'ধইনচা' নামৰ সেউজ সাৰৰ গুটি বিঘাই প্ৰতি ৫-৬ কিঃগ্ৰাঃ হিচাপে সিঁচি থব পৰা যায়। 'ধইনচা' বুলিলে ছেছবেনিয়া ৰ'ষ্ট্ৰাটা আৰু ছেছবেনিয়া একিউলেটাকে বুজা যায়। সেউজ সাৰৰ গছবিলাক ফুল ফুলাৰ সময়তে হালধাইমাটি লগত মিহলি কৰি দিব লাগে। এনে কৰাৰ ফলত সেউজ সাৰখিনি পচি মাটিৰ লগত মিহলি হৈ যাব আৰু মাটিত নাইট্ৰ'জেন যুক্ত সাৰৰ যোগান ধৰিব। সেউজ সাৰৰ ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা ধান খেতিত অজৈৱিক সাৰৰ ব্যৱহাৰ ২৫ ৰ পৰা ৩০ শতাংশলৈকে কমাব পাৰি। সমস্যাবহিত অঞ্চলত কৰা শালিখেতিত শেষৰবাৰ হাল বোৱাৰ সময়তে ইউৰীয়াৰ আধা অংশ, একক চুপাৰ ফচফেট আৰু পটাছৰ সম্পূৰ্ণ অংশ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। বাকী ৰৈ যোৱা ইউৰীয়াভাগ ধানে মণিধৰা সময়ত (বোৱাৰ ৪৫-৫৫ দিনৰ ভিতৰত) প্ৰয়োগ কৰিব লাগে (১০০-১২০ দিনীয়া জাতৰ ক্ষেত্ৰত)। দীৰ্ঘদিনীয়া জাতৰ (১৫০ দিনীয়া) ক্ষেত্ৰত ইউৰীয়াৰ আধা অংশ, একক চুপাৰ ফচফেট আৰু পটাছৰ সম্পূৰ্ণ অংশ শেষৰবাৰ হাল বোৱাৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰি বাকী থকা ইউৰীয়াখিনি সমানে দুভাগ কৰি এভাগ ধানে পোখা মেলাৰ সময়ত (২৫-৩০ দিন) আৰু আনভাগ ধানে মণি ধৰাৰ সময়ত (৪৫-৫৫ দিন) প্ৰয়োগ (টপড্ৰেছিং) কৰিব লাগে। ইউৰীয়া সাৰ এনেকৈ ভাগ ভাগ কৰি প্ৰয়োগ কৰিলে গছে সাৰ লোৱাত সুবিধা হয়। টপড্ৰেছিং কৰাৰ পিছত সাৰখিনি মাটিত ভালদৰে মিহলি হোৱাকৈ নিৰ্বাণ যন্ত্ৰ চলাই দিব লাগে। এনে কৰিলে সাৰখিনি মাটিৰ লগত মিহলি হৈ যোৱাৰ উপৰিও অলাগতিয়াল বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ সুবিধা হয়। মাটিত প্ৰয়োগ কৰা সাৰ বিভিন্ন উপায়ে অপচয় হয়। তাৰ ভিতৰত নীক্ষালান, জলপ্ৰবাহ, উদায়ীভৱন আৰু জীৱাণুমূলক অপচয়ন উল্লেখযোগ্য। সাৰৰ এই অপচয় ৰোধ কৰিবৰ বাবে কৃষক ৰাইজে কিছুমান ব্যৱস্থা

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলামত চাওক)

বীজৰ বাবে মৰাপাটৰ খেতি

আঁহজাতীয় শস্যৰ ভিতৰত মৰাপাট অন্যতম প্রধান অৰ্থকৰী শস্য। দেশৰ অৰ্থনীতিত মৰাপাট খেতিয়ে উল্লেখযোগ্য বৰঙনি আগবঢ়াই আহিছে। অসমৰ উপৰি পশ্চিমবংগ, বিহাৰ, ত্ৰিপুৰা, উৰিষ্যা, উত্তৰ প্ৰদেশ আদি ৰাজ্যত প্ৰচুৰ পৰিমাণে মৰাপাটৰ খেতি কৰা হয়। ভাৰতে মৰাপাটৰ প্ৰধান উৎপাদনকাৰী মুদ্ৰা অৰ্জন কৰে। অসমত মৰাপাটৰ দুয়োটা প্ৰজাতি যেনে তিতামৰা (কেপচুলাৰিচ) আৰু মিঠামৰা (অলিটৰিয়াচ)ৰ খেতি কৰিব পৰা যায়। অসমৰ মাটি আৰু জলবায়ু এইদুয়োটা পাৰজাতিৰ খেতিৰ বাবে অনুকূল।

আমাৰ কৃষকসকলক সাধাৰণতে আঁহ উৎপাদনৰ বাবেহে মৰাপাটৰ খেতি কৰা দেখা যায়। তেওঁলোকে সেইবাবে আঁহৰ গুণাগুণ যেনে আঁহৰ দৈৰ্ঘ্য, শক্তি, ৰং, উজ্জ্বলতা, কোমলতা, আঁহৰ উৎপাদন আদিৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰি খেতিটো

কৰে। কিন্তু আঁহৰ উপৰিও বীজ উৎপাদনৰ বাবেও কৃষকসকলে মৰাপাটৰ খেতি কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিব পাৰে। শস্য উৎপাদনত উন্নত মানবিশিষ্ট বীজে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। বহু সময়ত আমাৰ কৃষকে উন্নতমানৰ বীজ বিচাৰি হৰাথুৰি খাই ফুৰে আৰু সময়মতে নোপোৱাৰ ফলত বজাৰৰ নিম্নমানৰ বীজৰ দ্বাৰাই খেতি কৰিবলগীয়া হয় আৰু তাৰফলত ভাল উৎপাদনৰ পৰা বঞ্চিত হ'বলগীয়া হয়।

বীজৰ বাবে মৰাপাটৰ খেতি কৰিবলৈ যাওঁতে আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু দৰকাৰী কথাটো হ'ল বীজ সিঁচাৰ সময়। সাধাৰণতে আঁহ উৎপাদনৰ বাবে মৰাপাটৰ খেতি কৰিলে বীজ সিঁচাৰ উপযুক্ত সময় হ'ল ফেব্ৰুৱাৰীৰ মাজভাগৰ পৰা এপ্ৰিল-মে' মাহ অৰ্থাৎ ফাগুন মাহৰ পৰা বহাগ মাহ। আনহাতে মৰাপাটৰ বীজ উৎপাদনৰ বাবে শস্যৰ বীজ সিঁচাৰ উপযুক্ত সময় হ'ল জুলাই

আগষ্ট মাহ অৰ্থাৎ আহাৰ-শাওণ মাহ। আনহাতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ মধ্য অসম অঞ্চলৰ ক্ষেত্ৰত বীজ সামান্য আগতীয়াকৈ জেঠ-আহাৰ অৰ্থাৎ জুন-জুলাই মাহত সিঁচি লাগে।

মাটি নিৰ্বাচন : এই সময়ত যিহেতু অসমত প্ৰচুৰ পৰিমাণে বৰষুণ হয়, গতিকে পানী জমা নোহোৱা ওখ, বালিচহীয়া বা পোমোজীয়া মাটি খেতিৰ বাবে নিৰ্বাচন কৰিব লাগে।

মাটি প্ৰস্তুতি : মাটিডোখৰ ভালদৰে ৫-৬ বাৰ চহাইবন-বাত, গছৰ মুগা আদি আঁতৰাই মৈয়াই মিহি আৰু সমান কৰি ল'ব লাগে।

সাৰ প্ৰয়োগ : মাটি প্ৰস্তুতিৰ আৰম্ভণিতে যথেষ্ট পৰিমাণে পচনসাৰ বা শুকান গোবৰ (বিয়াইপ্ৰতি ৭ কুইণ্টল) প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। ৰাসায়নিক সাৰৰ ভিতৰত ৬ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ১৬ কিঃগ্ৰাঃ একক চুপাৰ ফছফেট আৰু ৪.৫ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ মাটি প্ৰস্তুতিৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। সমুদায় চুপাৰ ফছফেট আৰু পটাছ সাৰ মাটি প্ৰস্তুতিৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰিব। ইউৰীয়া

সাৰখিনি শস্যৰ বয়স ৩-৪ সপ্তাহ হোৱাত উপদ্রেছিং কৰিব লাগে।

বীজৰ পৰিমাণ : শাৰীবদ্ধভাৱে সিঁচিলে মিঠামৰাৰ ক্ষেত্ৰত ৫৫০ গ্ৰাম আৰু তিতামৰাৰ ক্ষেত্ৰত ৮০০ গ্ৰাম বীজৰ প্ৰয়োজন হয়। আনহাতে ছটিয়াই সিঁচিলে মিঠামৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিয়াই প্ৰতি ১ কিঃগ্ৰাঃ আৰু তিতামৰাৰ ক্ষেত্ৰত ১.৫ কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন।

বীজ সিঁচাৰ ব্যৱধান : বীজ সিঁচিবৰ বাবে এফুট আঁতৰে আঁতৰে শাৰীবোৰ বনাই প্ৰতিটো শাৰীত দুটা পুলিৰ মাজত ১৫ ছেঃমিঃ ব্যৱধান ৰাখিব লাগে।

বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণ : এই সময়ত যিহেতু বন-বাতৰ উপদ্ৰৱ যথেষ্ট বেছি হয়, সেয়ে উপযুক্ত সময়ত পথাৰডাৰৰ পৰা বন-বাত নিৰাইদিব পাৰিলে ভাল হয়। পুলি গজি উঠাৰ ৩-৪ সপ্তাহত প্ৰথমবাৰ আৰু ৫-৬ সপ্তাহত দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে বন-বাত নিৰাই লাগে। ইউৰীয়া সাৰ উপদ্রেছিং কৰাৰ আগতে বন-বাত নিৰাই ঘনকৈ গজা মৰাপাটৰ গছবোৰ উভালি পাতল কৰি দিব লাগে।

লিচুৰ বিদেশ যাত্ৰা

সুস্বাদু ফল লিচুৰ খেতি খ্ৰীষ্টপূৰ্ব ১৫০০ চনৰ পৰা মালায়ান বংশোদ্ভূত লোকসকলে কৰি আহিছে আৰু চীনৰ দক্ষিণ গুয়াংডং প্ৰদেশত হাজাৰ হাজাৰ বছৰ ধৰি এই খেতি কৰি আহিছে। চীনৰ পৰা এই কৃষি কৰ্মই সপ্তদশ শতিকাৰ শেষৰফালে ব্ৰহ্মদেশলৈ (ম্যানমাৰ) সম্প্ৰসাৰিত হৈছিল আৰু প্ৰায় ১০০ বছৰ পিছত ভাৰতত লিচুৰ খেতি কৰা হৈছিল। প্ৰায় ১৮৭০ চন মানত লিচু মাাদাগাস্কাৰ আৰু মৰিচাছৰ বজাৰত উপলব্ধ হৈছিল আৰু ১৮৭৩ চনত চীনা ব্যৱসায়ীয়ে হাৰাই পোৱাইছিলগৈ। প্ৰায় ১৮৭০-১৮৮০ চনৰ ভিতৰত ভাৰতৰ পৰা ফ্ৰিডাৰ বজাৰ পাইছিল আৰু ১৮৯৭ চনত কেলিফৰ্ণিয়াত উপলব্ধ হৈছিল। চীনা প্ৰব্ৰজনকাৰীসকলে পৰবৰ্তী সময়ত অষ্ট্ৰেলিয়ালৈ নিছিল। বৰ্তমানে সমগ্ৰ এছিয়াত, মধ্য আৰু দক্ষিণ আমেৰিকা আৰু আফ্ৰিকাৰ কিছু অংশত লিচু খেতি কৰা হয় যদিও চীন, ভাৰত, দক্ষিণ আফ্ৰিকা, অষ্ট্ৰেলিয়া, মৰিচাছ, মাাদাগাস্কাৰ, থাইলেণ্ড এতিয়া পৃথিৱীৰ মুখ্য লিচু উৎপাদনকাৰী দেশ বুলি বিবেচিত হৈ আহিছে।

ভাৰতত বিহাৰ, ত্ৰিপুৰা, পশ্চিম বংগ, উত্তৰ প্ৰদেশ, পঞ্জাব আৰু হাৰিয়ানা ৰাজ্যত লিচু খেতি কৰা হয়। বিহাৰে দেশৰ মুঠ লিচু উৎপাদনৰ ভিতৰত ৭৪ শতাংশৰ অৰিহণা যোগায়। দ্বিতীয় সৰ্ববৃহৎ লিচু উৎপাদনকাৰী ৰাজ্য হৈছে পশ্চিম বংগ আৰু তাৰ পাছতে ত্ৰিপুৰা আৰু অসম। বিহাৰ, পশ্চিম বংগ আৰু উত্তৰাখণ্ডই বিদেশলৈ পূৰ্বৰ পৰাই লিচু ৰপ্তানি কৰি আহিছে।

দিগন্তলৈ বহু দূৰ। অথচ আজি দিগন্ত যেন নিচেই ওচৰত। কিছুমান

সমূহীয়া প্ৰচেষ্টাত আজি অসমৰ এবিধ ফল বিদেশলৈ ৰপ্তানি হৈছে। কথাটো ইমান ডাঙৰ নহয় যদিও এই কাৰণে আমাৰ বাবে সৰু নহয় কিয়নো ই এক নতুন যুগৰ সূচনা কৰিছে। হাজাৰজনে যেনেকৈ বিশেষত ইয়াৰ সোৱাদ ল'ব তেনেকৈ আমাৰ মাজত হাজাৰজন কৃষকৰ সৃষ্টি হ'ব। আমাৰ মানুহ অৰ্থনৈতিকভাৱে সবল হ'ব। ৰাজভঁৰাল টনকিয়ালৰ এক উৎস হ'ব।

তেজপুৰৰ লিচুৰে ইতিমধ্যে ভৌগোলিক সংকেত লাভ কৰিছে আৰু যি উৎপত্তিস্থান তেজপুৰৰ স্বকীয়তা তথা খ্যাতি প্ৰাপ্ত কৰিছে। ফলস্বৰূপে আজি ফলবিধৰ ৰপ্তানিৰ ক্ষেত্ৰত অসমে এক নতুন যুগৰ সূচনা কৰিছে।

লিচু এবিধ কেৱল সুস্বাদু ফলেই নহয় বহু ঔষধীয় গুণেৰে সমৃদ্ধ এইবিধ ফল। কাঁহ, পেটফুলা, পাকস্থলীৰ আলচাৰ, ডায়েবেটিচ, মেদবহুলতা, হাৰ্ণিয়া আৰু এপিগেষ্ট্ৰিক আৰু নিউৰ'লজিক বিষয় চিকিৎসাৰ বাবে বহুলভাৱে ব্যৱহাৰ হৈ আহিছে। তদুপৰি এই বিধ ফল হাইপোপ্লাই চেমিক, কৰ্কট ৰোগী, এণ্টিবায়োটিক, এণ্টিপ্লেটলেট, এনালজেটিক, এণ্টিপাইৰেটিক, হিমাষ্টেটিক, ডাইৰেটিক আৰু এণ্টিভাইৰেল।

প্ৰায় সকলো প্ৰধান লিচু উৎপাদনকাৰী দেশ বিশেষকৈ চীন, ভাৰত, অষ্ট্ৰেলিয়া আৰু অন্যান্য দেশত সতেজ লিচুৰ বাবে এক শক্তিশালী ঘৰুৱা বজাৰ আছে। চোদি আৰৰ, য়েমন, লেবানন, ডুবাৰ্হাই আৰু কানাডাৰ লিচুৰ বজাৰবোৰ সম্প্ৰসাৰিত হৈ আছে আৰু ভাৰতে

মধ্যপ্ৰাচ্যৰ বজাৰলৈ লিচু ৰপ্তানি কৰি আহিছে।

ভাৰতত উপলব্ধ লিচুৰ জাতবোৰ এনেধৰণৰ - শ্বাহি, চাইনা, আগতীয়া বেদানা, লেট বেদানা, আৰ্বোলি, বোম্বায়া, ডেৰাডুন, গুলাবি, ইলাচি, লংগিয়া, কাচবা, কাচেলেয়া, স্বৰ্ণৰূপা, চি.ই.এচ.-২ আৰু অসমত মূলতঃ তেজপুৰত উপলব্ধ লিচুৰ জাতবোৰ হৈছে - বোম্বায়া, বিলাটি, শ্বাহি, ইলাচি আৰু স্থানীয়।

এক অনন্য সোৱাদ, আকৰ্ষণীয় ৰঙা ৰং আৰু ৰসাল মণ্ডৰ বাবে সকলো ফলৰ ভিতৰত লিচুৰে এক সুকীয়া স্থান লৈ সমগ্ৰ বিশ্বতে জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিছে। লিচুত ৬০% ৰস, ৮% ৰেগ, ১৯% বীজ আৰু ১৩% ছাল উপলব্ধ। ফলৰ আকাৰ, সোৱাদ আৰু ৰং মূলতঃ পৰিবেশৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। ভিটামিন 'চি' সমৃদ্ধ ফলবিধত কম পৰিমাণৰ প্ৰ'টিন (০.৮-০.৯), চৰ্বি ০.৩%, পেকটিন ০.৪৯% আৰু খনিজ লৱন বিশেষকৈ কেলছিয়াম, ফছফৰাছ আৰু লো (০.৯%) থাকে। পৰবৰ্তী সময়ত লিচুৰ ৰোপণ প্ৰণালীৰ বিষয়ে নিশ্চিতভাৱে পাঠকসকলক বিতংকৈ জনোৱা হ'ব।

অসমৰ প্ৰসিদ্ধ তেজপুৰ চহৰৰ পৰৱৰ্তী অন্য এখন লিচুৰ বাগিচা ১৯৫৪ চনত স্বৰ্গীয় সূৰ্য প্ৰসাদ সিঙে প্ৰায় ৪০০ বিঘা ভূমিত স্থাপন কৰিছিল য'ত আজিৰ দিনত ৪০০ ৰো অধিক কৃষক লিচু খেতিৰ লগত জড়িত হৈ আছে। বহু বছৰ পূৰ্বৰ পৰাই মুম্বাই, দিল্লী, কলকাতা, ৰাজস্থানলৈ লিচু প্ৰেৰণ কৰা হয় আৰু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰলৈ ব্যক্তিগত প্ৰচেষ্টাত পঠোৱা হয়।

দেশৰ উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা অসম ক্ৰান্তীয় বৰ্ষাৰণ্য, চাহ বাগিচা তথা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ লগতে

বিভিন্ন খলুৱা কৃষি আৰু ফলশস্যৰ বাবে বিশ্ববাসীৰ পৰিচিত। অসমৰ উৎপাদিত বিভিন্ন ফলৰ ভিতৰত এবিধ সুস্বাদু ফল হৈছে তেজপুৰ লিচু। তেতিয়াৰ তেজপুৰৰ পৌৰপতি স্বৰ্গীয় পদ্মনাথ গোহাঁই বৰুৱাই (১৯২২-১৯২৪) তেজপুৰ চহৰৰ প্ৰায় মাজমজিয়াৰ বৰ্তমানৰ লিচু পুখুৰীত প্ৰায় ৫ বিঘা মাটিত লিচু গছ ৰোপণ কৰিছিল। আজি সেই এলেকাৰ লিচু মধ্য প্ৰদেশ, উত্তৰ প্ৰদেশ, ৰাজস্থান আৰু অন্যান্য ফলৰ বজাৰত অতি জনপ্ৰিয়। তেজপুৰৰ লিচু ভিটামিন 'চি' সমৃদ্ধ আৰু ইয়াত যথেষ্ট পৰিমাণে পটাছিয়াম, ফছফৰাছ, কেলছিয়াম, মেগনেছিয়াম, আইৰণ আৰু ভিটামিন 'বি' পোৱা যায়।

তেজপুৰৰ সেমেকা পৰিবেশ লিচুৰ বাবে অধিক উপযোগী য'ত ফলবিধৰ বিকাশ ভাল হয়। প্ৰচুৰ বৰষুণ, আৰ্দ্ৰতা, জুন মাহৰ তাপমাত্ৰা প্ৰায় ৩০° ছেণ্টিগ্ৰেড আৰু ফেব্ৰুৱাৰীত প্ৰায় ২১° ছেণ্টিগ্ৰেড আৰু হিমৰ পৰা মুক্ত পাতল শীতকাল থাকে। তেজপুৰৰ জৈৱিক পদাৰ্থৰে সমৃদ্ধ ভালদৰে নিষ্কাশিত মাটি লিচুখেতিৰ বাবে উপযুক্ত। প্ৰাৰম্ভিক বাৰিষাৰ সময়ত লিচুৰ নতুন খেতি কৰা হয় আৰু ৰোপণৰ ৫-৬ বছৰ পিছত গছত ফল লাগিবলৈ আৰম্ভ কৰে। কোনো ৰাসায়নিক পদাৰ্থ ব্যৱহাৰ নকৰাকৈয়ে সম্পূৰ্ণ জৈৱিক প্ৰণালীৰে তেজপুৰত এই খেতি কৰা হয়। ফলবোৰ বাতিপুৰা সোনকালে চপোৱা হয় যেতিয়া তাপমাত্ৰা আৰু আৰ্দ্ৰতা দীঘলীয়া চেলফ জীৱন নিশ্চিত কৰাৰ বাবে অনুকূল হয়।

তেজপুৰত উপলব্ধ শ্বাহি জাতৰ লিচু উত্তৰ বিহাৰ, ঝাৰখণ্ড, উত্তৰাঞ্চল আৰু উত্তৰ প্ৰদেশ অঞ্চলত উৎপন্ন হোৱা আটাইতকৈ জনপ্ৰিয় ফল। উচ্চ মানদণ্ডৰ ফল হোৱাৰ উপৰিও ইয়াত এক সুকীয়া গোলাপৰ গোধ

শস্য চপোৱা : ছেইবোৰ ফাটিবলৈ ধৰাৰ আগতে গছবোৰ কাটি আনি ভালদৰে ৰ'দত শুকুৱাব লাগে। তাৰপিছত গছবোৰ কোবাই ছেইৰ পৰা গুটিবোৰ বাহিৰ কৰি ভালদৰে জাৰি ৰ'দত শুকুৱাই সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

বহল আৰু ব্যৱসায়িকভিত্তিত বীজ উৎপাদন কৰিবলৈ হ'লে কৃষকসকলে অসম বীজ প্ৰমাণিকৰণ অভিকৰণ সৈতে যোগাযোগ কৰিব লাগিব। তাত পঞ্জীয়নভুক্ত হ'লেহে বীজ প্ৰমাণিকৰণ অভিকৰণে বীজসমূহৰ প্ৰমাণিকৰণ কৰিব। যিকোনো শস্যৰ বীজ উৎপাদন কৰিবলৈ হ'লে প্ৰথমে নিৰ্দিষ্ট জাতৰ মূল বীজ নিৰ্ভৰযোগ্য বা অনুমোদিত প্ৰতিষ্ঠানৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিব লাগে। বীজ শস্যৰ খেতিৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ গুৰুত্ব দিবলগীয়া দিশসমূহ হৈছে - বীজৰ পথাৰ আছুতীয়াকৰণ, নিয়মিত পথাৰ পৰিদৰ্শন, অলাগতিয়াল গছ অপসাৰণ, বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণ, শস্য চপোৱা, শুকুৱা আৰু বীজ সংৰক্ষণ আদি।

ড° অঞ্জুমালা ডেকা

থাকে আৰু সেয়েহে ইয়াক 'গোলাবী' বুলিও কোৱা হয়। ইয়াক বিহাৰত শ্বাহি, উত্তৰাঞ্চলত গোলাবী আৰু উত্তৰ প্ৰদেশৰ মুজাফাৰপুৰ বুলি জনা যায়। শ্বাহি লিচুৰ ওজন ২০-২৫ গ্ৰামৰ ভিতৰত হয়। এই প্ৰকাৰ লিচু কম সময়ত পৰিপক্ব হয় আৰু মে'ৰ দ্বিতীয় সপ্তাহৰ পৰা জুনৰ প্ৰথম সপ্তাহলৈ বিভিন্ন বজাৰত উপলব্ধ হয়। এই প্ৰকাৰৰ লিচুৰ গছবোৰ অতি শক্তিশালী আৰু প্ৰতিজোপা গছত ১০০-১৫০ কিলোগ্ৰামলৈকে ফল লাগে। হৃদযন্ত্ৰ আকৃতিৰ ফলবিধৰ মন্দ ধূসৰ বগা, কোমল, ৰসাল আৰু সোৱাদযুক্ত হয়। পৰিপক্ব ফলবোৰ বায়ুমণ্ডলৰ কম আৰ্দ্ৰতা আৰু মাটিৰ নিম্ন আৰ্দ্ৰতা থকা অঞ্চলবোৰত ফাটি যোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে।

ইলাচি জাতৰ লিচু তেজপুৰৰ এক জনপ্ৰিয় লিচু। গছবোৰ মজলীয়া, গড় উচ্চতা ৫-৬ মিটাৰ আৰু ৬-৭ মিটাৰ বিয়পে। এই ফল জুনৰ প্ৰথম সপ্তাহৰ পৰা উপলব্ধ হয়। এজোপা গছে বছৰি ৫০-৬০ কিলোগ্ৰাম ফল উৎপাদন কৰে। ফলৰ গড় ওজন ১২-১৫ গ্ৰাম আৰু ইয়াৰ মণ্ডটো ত্ৰীমি বগা, সোৱাদযুক্ত, কোমল আৰু ৰসাল। এই জাতৰ লিচুৰ চানবাৰ্ণ আৰু ফাটি যোৱাৰ সম্ভাৱনা কম হয়।

আটাইতকৈ জনপ্ৰিয় লিচুৰ জাতটোৱেই হ'ল বোম্বায়া। অসমৰ লগতে পশ্চিম বংগৰো জনপ্ৰিয় ফল। গছৰ উচ্চতা ৬-৭ মিটাৰ আৰু ৭-৮ মিটাৰ বিস্তাৰ কৰে। জুন মাহৰ দ্বিতীয় সপ্তাহলৈ পৰিপক্ব হয় আৰু প্ৰতিজোপা গছত ৮০-৯০ কিলোগ্ৰাম ফল লাগে। ফলৰ ওজন প্ৰায় ১৫-২০ গ্ৰাম হয়। এই প্ৰকাৰ লিচুৰ প্ৰতিটো বিকশিত ফলৰ

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৪ কলমত চাওক)

আমাৰ একাষাৰ

পশুখাদ্য হিচাপে বেজিয়া মাহৰ খেতি

অসম এখন কৃষি প্ৰধান ৰাজ্য। কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিয়েই আমাৰ ৰাজ্যৰ অৰ্থনৈতিক বুনীয়াদ গঢ় লৈ উঠিছে। কৃষি অৰ্থনীতিৰ কথা ক'বলৈ যাওঁতে কৃষি, পশুপালন, মীন পালন আদি খণ্ডকে সামৰি লোৱা হয়। পশুপালনৰ দ্বাৰা অৰ্থনৈতিকভাৱে লাভৱান হ'বলৈ হ'লে পশুখাদ্যৰ উৎপাদনৰ ওপৰত অগ্ৰাধিকাৰ দিব লাগিব। এজনী খীৰতী গাই গৰুৰ পৰা আশা কৰা মতে গাখীৰ পাবলৈ হ'লে গাইজনীৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা সেউজীয়া ঘাঁহ উৎপাদনত গুৰুত্ব দিব লাগিব।

যদিওবা পশুপালনৰ বাবে ঘাঁহৰ প্ৰয়োজন হয় তথাপি আমাৰ কৃষক ৰাইজে ঘাঁহ জাতীয় শস্যৰ কৃষিকাৰ্য্যত মনোনিবেশ কৰা দেখা নাযায়। ইয়াৰ মূল কাৰণসমূহ হৈছে-

ক) জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ লগে লগে মানুহৰ ক্ষুধা নিবাৰণৰ বাবে খোৱা খাদ্যৰ যেনে - ধান, খেঁহ, তেল জাতীয় শস্য আৰু মাহজাতীয় শস্যৰ উৎপাদনত গুৰুত্ব দিব লগা হয়। সেয়েহে ঘাঁহজাতীয় শস্যৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব কমি যোৱা পৰিলক্ষিত হয়।

খ) যিহেতু তেলজাতীয় আৰু মাহজাতীয় শস্য বাহিৰৰ পৰা আমদানি কৰিব লগা হৈছে, সেয়েহে এই দুবিধ শস্যৰ ক্ষেত্ৰত অধিক গুৰুত্ব দিব লগা হৈছে আৰু ঘাঁহ উৎপাদনৰ বিষয়টি বাধাগ্ৰস্ত হৈছে।

গ) কৃষক ৰাইজে তেওঁলোকৰ সাৰুৱা মাটিত ঘাঁহজাতীয় শস্যৰ খেতি কৰিব নোখোজে বাবেও ঘাঁহ উৎপাদনৰ সীমাবদ্ধতা আহি পৰিছে।

আমাৰ ৰাজ্যত দুগুণ উৎপাদন বা পশুপালনৰ খণ্ডটি আগুৱাই নিবলৈ হ'লে কৃষকসকলে বিভিন্ন ঘাঁহজাতীয় শস্যৰ খেতি কৰিবলৈ লাগিব। বিভিন্ন ঘাঁহজাতীয় শস্যৰ ভিতৰত বেজিয়ামাহ বা ৰাইচ বিন এবিধ অন্যতম ঘাঁহজাতীয় শস্য। যাৰ উন্নত কৃষি প্ৰণালী অৱলম্বনৰ দ্বাৰা আমাৰ কৃষক ৰাইজ যথেষ্ট উপকৃত হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে।

১) জাত নিৰ্বাচন : বেজিয়া মাহ ঘাঁহজাতীয় শস্য হিচাপে কৰিবলৈ লোৱাৰ সময়ত চকু দিবলগীয়া কথাটো হৈছে আমাৰ ৰাজ্যৰ মাটি, পানী, জলবায়ুৰ উপযোগী জাত নিৰ্বাচন কৰাটো। অসমৰ জলবায়ুৰ উপযোগী বেজিয়ামাহৰ জাত হৈছে আৰ.বি.এল-৪, আৰ.বি.এল-৫ আৰু বেজিয়ামাহ। বেজিয়া মাহৰ এটা বিশেষত্ব এয়ে যে কাওপিতকৈ ই বেছি খৰাং সহ্য কৰিব পাৰে আৰু অনুৰ্বা মাটিতো ইয়াৰ খেতি কৰিব পৰা যায়।

২) মাটি নিৰ্বাচন ও প্ৰস্তুতি : পানী সহজে ওলাই যাব পৰা মাটি নিৰ্বাচন কৰিব লাগে। কম আলতীয়া বা বালিচহীয়া দুইবিধ মাটিতে বেজিয়া মাহৰ খেতি কৰিব পৰা যায়। বালিচহীয়া মাটি হ'লে গোবৰ বা পচন সাৰ যথেষ্ট পৰিমাণে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। বেজিয়া মাহৰ খেতি কৰিব খোজা মাটিডৰা ২-৩ বাৰ হালবাই মৈয়াই সমান কৰি ল'ব লাগে। মাটি প্ৰস্তুতিৰ সময়তে পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে জৈৱিক সাৰ প্ৰয়োগ কৰিলে সুফল পোৱা যায়। বন-বাত সম্পূৰ্ণৰূপে গুছাই পেলাব লাগে।

৩) গুটি সিঁচাৰ সময় : ঘাঁহ শস্য হিচাপে বেজিয়া মাহৰ খেতি কৰিবলৈ হ'লে গুটি সিঁচাৰ উত্তম সময় হৈছে এপ্ৰিলৰ পৰা আগষ্ট মাহ। বিঘাই প্ৰতি ৩ কিঃগ্ৰাঃ বীজ সিঁচিলেই যথেষ্ট।

৪) সিঁচা পদ্ধতি : বহুসময়ত কৃষকে বেজিয়া মাহ এনেয়ে সিঁচি দিয়ে। গুটি এনেয়ে সিঁচি দিলে গুটিৰ প্ৰয়োজন বেছি হয়। শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত সীৰলু বনাই বা গুটি সিঁচা যন্ত্ৰৰ সহায়তো গুটি সিঁচিব পৰা যায়। শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত গুটি সিঁচিলে কম বীজৰ প্ৰয়োজন হয় আৰু বন-বাত নিৰাণ কৰিবলৈ সুবিধা হয়। বেজিয়ামাহ শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত সিঁচিলে দুটা শাৰীৰ মাজত ৩৫ ছেঃমিঃ আৰু দুডাল গছৰ মাজত ১০ ছেঃমিঃ ব্যৱধানত সিঁচিব লাগে।

৫) সাৰ প্ৰয়োগ : মাটি প্ৰস্তুতিৰ সময়তে যথেষ্ট পৰিমাণে জৈৱিক সাৰ যেনে গোবৰ বা পচন সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। যিহেতু শস্যৰ পৰিপুষ্টি সাধনৰ বাবে খাদ্যৰ প্ৰয়োজন সেয়েহে জৈৱিক সাৰৰ উপৰিও বেজিয়া মাহক ৰাসায়নিক সাৰৰো প্ৰয়োজন হয়। বেজিয়া মাহৰ ক্ষেত্ৰত ইউৰীয়া প্ৰতি বিঘাত ৬ কিঃগ্ৰাঃ, একক চূপাৰ ফচফেট ৩৫ কিঃগ্ৰাঃ আৰু মিউৰিয়েট অৱ পটাছ ৫ কিঃগ্ৰাঃ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

৬) ঘাঁহ কটা : বেজিয়া মাহ সিঁচাৰ ৭৫ দিনৰ পাছত অৰ্থাৎ ৫০ শতাংশ ফুল ধৰাৰ সময়তে কাটি গৰু-গাইক খুৱাব পৰা যায়।

৭) উৎপাদন : বেজিয়া মাহৰ পৰা প্ৰতি বিঘাত ২০০ ৰ পৰা ২৫০ কুইণ্টল পৰ্য্যন্ত ঘাঁহ উৎপাদন কৰিব পাৰি।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৬ শাওণৰ পৰা ১৫ ভাদ, ১৯৪৪ শক

পথাৰ শস্য

শেহতীয়া শালিধান :

জাত : বানপীড়িত অঞ্চলৰ খেতিয়ক সকলে শালিধানৰ বুঢ়া কঠীয়া (৬০ দিনীয়া) যেনে : মনোহৰ শালি, বিৰাজ, শ'লপোনা, এন্ড্ৰেশালি আদি অন্যান্য খলুৱা জাতৰ সঁচ ভাদৰ পৰা আহিনলৈকে ৰুব পাৰি। প্ৰসাদ ভোগ আৰু গোবিন্দ ভোগ বুঢ়া কঠীয়া (৬০ দিনীয়া) ভাদৰ তৃতীয় সপ্তাহলৈকে ৰুব পাৰি। সত্য, বসুন্ধৰাৰ কঠীয়া (৩০-৩৫ দিনীয়া) ভাদৰ মাজ ভাগলৈকে ৰুব পাৰি।

লুইত, কপিলী, দিচাং আৰু সোণামুখীৰ কঠীয়া (২১-২৫ দিনীয়া) ভাদৰ শেহলৈকে ৰুব পাৰি। এই কেইবিধ জাত কঠীয়া সিঁচাৰ দৰে গজালি উলিয়াই বোকা মাটিত ভাদৰ ২৫ তাৰিখলৈকে সিঁচিও কৰিব পাৰি।

সাৰ প্ৰয়োগ : যি সকল খেতিয়কে কঠীয়া ৰোৱাৰ সময়ত প্ৰাথমিক সাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা নাই তেখেতসকলে ৰোৱাৰ ২০- ২৫ দিনৰ ভিতৰত প্ৰতি বিঘা তলীত ৫ কিঃগ্ৰাঃকৈ ইউৰীয়া টপ দ্ৰেছিং হিচাপে প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই দিব। যিসকলে সোণামুখী আৰু হীৰা (বৰাক উপত্যকাৰ বাবে) বা সত্যৰঞ্জন, লুইত, কপিলী জাতৰ হুস্ম্যাদী ধানৰ অঙ্কুৰিত বীজ পোনে পোনে পথাৰত সিঁচি শেহতীয়াভাৱে শালি খেতি কৰিছে আৰু বীজ সিঁচাৰ সময়ত সাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা নাই, তেখেতসকলে বীজ সিঁচাৰ ১৫ - ২০ দিনৰ ভিতৰত প্ৰতি বিঘাত ৫ কিঃগ্ৰাঃকৈ ইউৰীয়া টপ দ্ৰেছিং হিচাপে প্ৰয়োগ কৰিব। সাৰখিনি প্ৰয়োগ কৰাৰ আগেয়ে এগুণ ইউৰীয়াৰ লগত ১০ গুণ গোবৰ নাইবা পচন সাৰ মিহলাই ৪৮ ঘণ্টাৰ সময় গাপ দিব।

বান আক্ৰান্ত অঞ্চলত শেহতীয়া শালি খেতি কৰিলে একেবাৰে সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিলে ভাল। তেনে কৰিলে খলুৱা জাতৰ ক্ষেত্ৰত ইউৰীয়া ৬ কিঃগ্ৰাঃ, চূপাৰ ফচফেট ৯ কিঃগ্ৰাঃ আৰু মিউৰিয়েট অৱ পটাছ ৪ কিঃগ্ৰাঃ শেহৰ চাহ হাল বাওতে মিহলি কৰি দিব।

উন্নত কম দিনীয়া জাতৰ ক্ষেত্ৰত ১২ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ১৭ কিঃগ্ৰাঃ চূপাৰ ফচফেট আৰু ৪ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৱ পটাছ শেহৰ চাহ হাল বাওতে মাটিত প্ৰয়োগ কৰিব। এনে কৰিলে টপদ্ৰেছিং কৰাৰ প্ৰয়োজন নহয়,

কাৰণ ধান ফুলিবলৈ বেছি দিন নাপায়।

শস্য ৰক্ষা :
(ক) কীট-পতঙ্গ নিবাৰণ : বানপানী হৈ যোৱাৰ পিছত সাধাৰণতে চৰহা পোক, লেচৰী কটা, কেওকটা, গলমিজ, পাত মেৰুৱা, টুপলি কটা, গান্ধীপোক আদিৰ উপদ্ৰৱ বেছি হয়। বিশেষকৈ বতৰ ডাৰবীয়া হৈ থাকিলে শুৰপোক, লেচৰি কটা, টুপলি কটা আদি পোকৰ আক্ৰমণ বৃদ্ধি পায় আৰু একেবাৰে বৰষুণৰ পাছত ব'দ হ'লে চৰহা পোক, পাতমেৰুৱা, কেওকটা আদি পোকৰ উপদ্ৰৱ বাঢ়ে। এই অনিষ্টকাৰী পোকবিলাক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে কুইনালফচ দুচামোচ বা মনক্ৰটফচ এচামোচ ৫ লিটাৰ পানীৰ হিচাপত মিহলাই স্প্ৰে কৰিও সুফল পোৱা যায়।

ইয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে ক্লৰপাইৰিফচ দুচামোচ ৫ লিটাৰ পানীৰ হিচাপত মিহলাই প্ৰতি এবিঘাৰ বাবে ওপৰত উল্লেখিত মতে প্ৰয়োজনীয় হিচাপত ওষধ লৈ ৬০-৭০ লিটাৰ পানীত মিহলাই লব লাগে। মজাখোৱা আৰু গলমিজ পোকৰ আক্ৰমণ বেছি হলে আৰু সেই সময়ত পথাৰত পাতলীয়াকৈ পানী থাকিলে কাৰবফুৰাণ দানা ৪ কিঃগ্ৰাঃ নাইবা ফৰেট অথবা দায়জিনন ওষধৰ দানা ১.৩ কিঃগ্ৰাঃ হিচাপে প্ৰতি বিঘা তলীত ছটিয়াই দিব পাৰে। ওষধ প্ৰয়োগ কৰাৰ পিছত পথাৰৰ পানী অন্য ঠাইলৈ ওলাই যাবলৈ দিব নালাগে। অন্যথা ওষধ মিশ্ৰিত পানী পুখুৰী আদিত সোমাই মানুহ আৰু অন্য জীৱ-জন্তুৰ অনিষ্ট সাধন কৰিব পাৰে।

ধানৰ গাখীৰতী অৱস্থা প্ৰাপ্ত হ'লে গান্ধীপোকে বস চুহি থোকবিলাক নিৰস আৰু শুকান কৰি পেলায়। পলত ধানবিলাক পতান হৈ উৎপাদন ৫০-৬০ শতাংশলৈ হ্রাস পায়। গতিকে ধাননি ডৰাত এই পোক দেখা পোৱা মাত্ৰেই ৫ শতাংশ শক্তিক যুক্ত মালাথিয়ন ৩ কিঃগ্ৰাঃকৈ প্ৰতি বিঘা তলীত ছটিয়াই দিব লাগে। এই দুবিধ ওষধৰ পৰিবৰ্ত্তে ৪ শতাংশ শক্তিক যুক্ত এণ্ডোচালফান পাউদাৰ বিঘাই প্ৰতি ৩.৫ কিঃগ্ৰাঃ হিচাপে ছটিয়াইও গান্ধীপোক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰে।

বিশেষ মন কৰিবলগীয়া :
চৰহা আৰু গান্ধীপোকৰ নিবাৰণৰ ক্ষেত্ৰত গোটেই পথাৰখনত সমূহীয়াভাৱে ওষধ ছটিওৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। নহলে ওষধ প্ৰয়োগ নকৰা পথাৰলৈ পোকবিলাক বিয়পি পৰি ওচৰৰ পথাৰবিলাকতো অনিষ্ট সাধন কৰিব। পথাৰত পোকৰ আবিৰ্ভাৱ হোৱাৰ লগে

লগে শস্য ৰক্ষাৰ ব্যৱস্থাসমূহ অৱলম্বন কৰা উচিত।

যান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে পোক নিয়ন্ত্ৰণ :

গধূলি সময়ত পথাৰৰ মাজে মাজে জোৰ বা ভোত বাতি জ্বলাই যান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে চৰহা আৰু গান্ধী জাতীয় পোকবিলাক ধ্বংস কৰিব পাৰি। ইয়াৰ উপৰিও এখন বহল ডাঙৰ থালত পানী ভৰাই তাত অলপ কেৰাচিন তেল ঢালি তাৰ ওপৰত এটা চাকি বা পেট্ৰোমাক্স লাইট জ্বলাই পোকবিলাক তাত পৰিবলৈ দি মাৰিব পাৰি। ইয়াৰ উপৰিও বেলি ডুব যোৱাৰ সময়ত পোকবিলাক জাক পাতি উৰোতে পোক ধৰা জাল বা মোনাৰে ধৰি ওষধ মিশ্ৰণত ডুবাই মাৰিব পাৰি। এনেধৰণৰ জাল বা মোনা পুৰণি আঠুৱা বা পাতল কাপোৰেৰে তৈয়াৰ কৰি হাত মাৰি এডাল লগাই ঘৰতে তৈয়াৰ কৰি লব পাৰি।

(ক) বিশেষ প্ৰতিপালন : পোক-পতঙ্গৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত পথাৰত ওষধ ছটিওৱাৰ পিছত বিঘাই প্ৰতি ৫ কিঃগ্ৰামকৈ ইউৰীয়া টপদ্ৰেছিং কৰিলে ধাননিডৰা সোনকালে সৰল হৈ ঠন ধৰি উঠাত সহায়ক হয়। ইয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে প্ৰতি লিটাৰ পানীত ৪০ গ্ৰাম হিচাপে ইউৰীয়া মিহলাই ওষধৰ সৈতে একেলগে স্প্ৰে কৰিও সুফল পাব পাৰি।

(খ) বেমাৰ নিবাৰণ :

১) পাতজ্বলা বেমাৰ প্ৰতিৰোধী জাত যেনে - মনোহৰ শালি, প্ৰসাদ, আই আৰ-৩৬ বা পক্ষজ ধান ৰোৱক।

২) পৰাপক্ষত বীজ সিঁচাৰ আগতে ওষধেৰে শোধন কৰি লব।

৩) কাৰবেনদেজিম বা থাইঅফিনেট মিথাইল ওষধ ১ গ্ৰাম প্ৰতি লিটাৰ পানীত বা ১ চামোচ ৫ লিটাৰ পানীত মিহলাই পোখা ওলোৱাৰ সময়ত আৰু তাৰ পিছত এদিনফচ ৫ মিঃলিঃ ৫ লিটাৰ পানীত মিলাই গেৰ ওলোৱাৰ সময়ত আৰু গেৰ ওলোৱাৰ ঠিক পিছতে ছটিয়ালে বেমাৰ নিয়ন্ত্ৰণ হ'ব।

পাত দেই যোৱা : পৰাপক্ষত পাতজ্বলা প্ৰতিৰোধ জাত যেনে - লখিমী আৰু মাচুৰীৰ খেতি কৰক।

বোঁখা চৰকা পৰা :

১) প্ৰতি ৫ লিটাৰ পানীত ১ চামোচ হিচাপত কাৰবেনদেজিম ওষধ বেমাৰ আৰম্ভ হওতে আৰু তাৰ ১০ দিনৰ পিছত ছটিয়াই দিয়ক। অন্যথা মেনকজেব আধা চামোচ প্ৰতি লিটাৰ পানী বা হেক্সাকণাজল ৫ ইচি প্ৰতি লিটাৰ পানীত আধা চামোচ হিচাপত মিলাই গছত

(৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

পথাৰ শস্য

ছটিয়ালেও ভাল ফল পাব।

২) উদ্ভিদপ্ৰাপ্ত দুটা ঔষধ যেনে - চিমবপন ১ চাহ চামোচ প্ৰতি লিটাৰ পানীত আৰু নিমৰ তৈয়াৰী বেমাৰ প্ৰতিৰোধক আধা চাহ চামোচ প্ৰতি লিটাৰ পানীত মিলাই ছটিয়াব লাগে। প্ৰথমবাৰ বেমাৰ আৰম্ভ হওতে আৰু দ্বিতীয়বাৰ ১০-১২ দিনৰ পিছত।

বাকানী বেমাৰ :

১) বাকানী বেমাৰ হোৱা অঞ্চলত কাৰবেনদেজিম বা থাইঅফিনেট ঔষধৰ ১ চাহ চামোচ প্ৰতি কিলো বীজৰ হিচাপত মিহলাই ২৪ ঘণ্টাৰ বাবে ৰাখি দিলে এই বেমাৰ নিয়ন্ত্ৰণ হয়।

বিশেষ সাৰধানতা :

পাত আৰু ঠাৰি গেলা বেমাৰে দেখা দিলে ই উৰীয়া নাই বা অন্য নাইট্ৰজেনযুক্ত সাৰ প্ৰয়োগ কৰিলে বেমাৰৰ মাত্ৰা বেছি হয়। তাৰ পৰিৱৰ্ত্তে প্ৰতিবিধা তলীত ৩ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৱ পটাছ ছটিয়াই দিলে সোনকালে বেমাৰৰ পৰা আৰোগ্য হোৱাত সহায়ক হয়।

কুঁহিয়াৰ

শৰতকালীন কুঁহিয়াৰ অস্ত্ৰেবৰ মাহৰ ভিতৰতে ৰব। এই সময়ত ৰোৱা কুঁহিয়াৰৰ উৎপাদন বসন্তকালত ৰোৱা কুঁহিয়াৰতকৈ বেছি হয়।

শস্য ৰক্ষা :

গা-গছ বিক্ষোৰা পোকৰ আক্ৰমণ হলে আক্ৰমণ হোৱা গছবোৰ উঠাই পুতি দিব নহ'লে পুৰি পেলাব।

গছ বন্ধা :

গছবিলাক বতাহত হালি নপৰিবলৈ বাহৰ কামিৰে বান্ধি দিব নাইবা ৪-৫ দালকৈ গছ একগোট কৰি পাতেৰে মেৰিয়াই বান্ধি দিব।

মণ্ড আৰু মাটিমাহ :

সিঁচাৰ সময় : গোটেই ভাদ মাহ জুৰি মণ্ড আৰু মাটিমাহৰ বীজ সিঁচিব পাৰি। ইয়াৰ বাবে বালিচহীয়া পলসুৰা মাটিৰ আৱশ্যক।

অনুমোদিত জাত : অসমৰ জলবায়ুৰ বাবে অনুমোদিত জাত কেইটা হ'ল - টি ৪৪, কপাৰ গাঁও, কে - ৮৫১, এম এল ৫৬, ১৩১ আৰু এছ জি - ১।

মাটিমাহৰ অনুমোদিত জাত কেইটা হ'ল - টি ৯, পি ইউ ১৯, টি ১২২ আৰু টি ২৭। মধ্য অসম আৰু উজনি অসমৰ জিলা কেইখনৰ বাবে অনুমোদিত শাওনীয়া মাহ (এচ বি ১২১) জাতৰ বীজ শাওন মাহৰ ভিতৰতে সিঁচিব লাগে।

বীজৰ পৰিমাণ : এবিধা মাটিত সিঁচিবৰ বাবে মণ্ড মাহৰ ২.৫-৩.০ কিঃ গ্ৰাঃ আৰু মাটিমাহৰ ২.৭-৩.৩ কিঃ গ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন। ছটিয়াই সিঁচিবলৈ হলে উভয়ৰ ক্ষেত্ৰতে ৩০০ গ্ৰাম বীজ সৰহকৈ লব লাগে।

মাটি তৈয়াৰী বা প্ৰস্তুত :

মণ্ড আৰু মাটিমাহৰ খেতিৰ বাবে মাটিডৰা মিহিকৈ তৈয়াৰ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। দুই তিনিবাৰ হালবাই মৈয়াই বন-বাতবিলাক গুচাই তলীডৰা সমান কৰি লব। মাটি তৈয়াৰ কৰাৰ পিছত পথাৰৰ পৰা অতিবিক্ত পানী সোনকালে ওলাই যাবৰ বাবে মাজে মাজে সৰুকৈ খাল খান্দি দিব।

মাটি শোধন আৰু সাৰ প্ৰয়োগ :

মাটি তৈয়াৰ কৰোতেই বিঘাই প্ৰতি ৫ কুইণ্টলকৈ গোবৰ বা পচন সাৰ ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলাই দিব। মাটিখিনি যদি অল্পযুক্ত হয়, তেন্তে বিঘাই প্ৰতি ১.৫-২.০ কুইণ্টল চূণ প্ৰয়োগ কৰি ল'লে মাহৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হয়। বীজ সিঁচাৰ আগতে এবিধা মাটিত ৪ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া আৰু ৩০ কিঃ গ্ৰাম চূপাৰ ফচফেট প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই লব।

জীৱাণু সাৰ প্ৰয়োগ আৰু বীজ সিঁচা :

সিঁচাৰ আগতে বীজখিনিত ৰাইজ বিয়াম জীৱাণুসাৰ মিহলাই ললে নাইট্ৰজেনযুক্ত সাৰৰ পৰিমাণ ১ কিঃ গ্ৰাঃ কমাই দিব পাৰি। ইয়াৰ বাবে উপযুক্ত জীৱাণুসাৰ ১৫০ গ্ৰাম (১ পেকেট) ৩-৪ কিঃ গ্ৰাঃ বীজৰ লগত সিঁচাৰ আগতে ভালদৰে মিহলাই লব। বীজ সিঁচিবৰ বাবে তলীডৰাত ৩০ চেঃ মিঃ আঁতৰে আঁতৰে সৰু লোৰ কৰি তাত সমানে বীজ সিঁচি মাটিৰে পাতলকৈ ঢাকি দিব।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

ভাদ মাহত অসমৰ মাটি আৰু জলবায়ু সাপেক্ষে হোৱা ফলমূল গছবোৰৰ লবলগা প্ৰতিপালনবোৰ এনেধৰণৰ -

কল : বৰ্ত্তমান সময়ত হৈ থকা বৰষুণৰ বাবে কল গছৰ গুৰিৰ পৰা অতিবিক্ত পানী ভাগ সহজে ওলাই যাব পৰাকৈ মাজে মাজে সৰু সৰু নলাৰ ব্যৱস্থা কৰক। গছত থকা পচা পটুৱাবোৰ কাটি দিয়ক। বহাগ মাহত ৰোপন কৰা কলৰ পুলিবিলাকত অনুমোদিত পৰিমাণৰ দ্বিতীয় ভাগ ইউৰীয়া (১২০ গ্ৰাম) আৰু মিউৰিয়েট অৱ পটাছ (২২৫ গ্ৰাম) গোবৰৰ লগত মিহলাই মাটিত প্ৰয়োগ কৰক। কিন্তু জেঠ-আহাৰ মাহত ৰোপন কৰা কলৰ পুলিবিলাকত অনুমোদিত সাৰৰ প্ৰথম ভাগ ইউৰীয়া (১২০ গ্ৰাম), এককচূপাৰ ফচফেট (২০০ গ্ৰাম) আৰু মিউৰিয়েট অৱ পটাছ সাৰ (২২৫ গ্ৰাম) গোবৰৰ লগত মিহলাই মাটিত প্ৰয়োগ কৰক। পুৰণি কলগছত যদি কলডিল ওলাইছে তেন্তে মাত্ৰ গছৰ গুৰিত মাত্ৰ এটা পোখা পুলি ৰাখি বাকীবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। গছত কলডিল ওলোৱাৰ সময়ত ০.২ শতাংশ শক্তিৰ একালক্স নামৰ ঔষধৰ মিশ্ৰণ নতুনকৈ ওলোৱা কলৰ খোকাটোত আৰু ওচৰত থকা কলৰ পুলিৰ কোমল পাতৰ ঠোৰত ঢালি দিয়ক।

মাটি কঠাল : মাটি কঠালৰ শেহতীয়া সঁচ 'কিউ' জাতৰ পূৰ্ণ পকা ফলবোৰ চপাই আনক। ফল চপোৱাৰ পিছত দলিয়াই পেলোৱা মুকুত অংশ গোটেই আনি ওখ জেকা মাটিত থোপা থোপাকৈ পুতি ৰাখক। ফল চপোৱাৰ পিছত মূল গছত মাত্ৰ এটা পোখা পুলি ৰাখি বাকীবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। যদি সম্ভৱ হয় তেন্তে পোখা পুলিৰ গুৰিত অলপ মাটি চপাই দিয়ক। মাটি কঠালৰ বাৰীডৰাত পাত গেলা বেমাৰ হৈছে নৈকি লক্ষ্য কৰক। যদি হৈছে তেন্তে দশমিক দুই শতাংশ শক্তিৰ ইন্দোফিল এম ৪৫ মিশ্ৰণ ছটিয়াই দিয়ক। পুৰণি বাৰীৰ পৰা আঁতৰাই দিয়া পোখা পুলিবিলাকেৰে যদি নতুনকৈ মাটি কঠালৰ বাৰী পাতৰ বিচৰিছে তেন্তে পুলিবোৰ দুশৰীয়া পদ্ধতিত ৰোপন কৰক। অৰ্থাৎ দুটা শাৰীৰ মাজত ব্যৱধান ৬০ ছেঃমিঃ প্ৰতিটো শাৰীত দুটা পুলিৰ মাজত ৩০ ছেঃমিঃ ব্যৱধান ৰাখি পুলি ৰোপন কৰক। কিন্তু প্ৰত্যেক দুটা শাৰীৰ মাজত ব্যৱধান ৯০ ছেঃমিঃ ৰাখক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস

(অৱসৰী অধ্যাপক, অংকুঃবিঃ)

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

শালিখেতিত বিজ্ঞানসন্মত

হাতত ল'ব পাৰে। যিবোৰ অঞ্চলত কৃষক ৰাইজে শাৰীৰুদ্ধ প্ৰণালীত কঠীয়া নোৰোৱে অথচ সেইবোৰ অঞ্চলৰ খেতি পথাৰত পানী বেছিকৈ জমা হৈ থাকে সেইবোৰ ঠাইত সাৰ ছতিউৱাৰ পিছত নিৰণি যন্ত্ৰ চলাবলৈ অসুবিধা হয়। সেই পৰিপ্ৰেক্ষিতত ইউৰীয়া সাৰখিনি 'নিমিন'ৰ (বজাৰত সহজে পোৱা যায়) লগত ভালদৰে মিহলি কৰি প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। এক কিঃগ্ৰাঃ পৰিমাণৰ ইউৰীয়াৰ লগত দুচামোচ 'নিমিন' ভালদৰে মিহলাই লৈ প্ৰয়োগ কৰিলে ইউৰীয়া সাৰৰ অপচয় বহু পৰিমাণে কমে। টপদ্ৰেছিং কৰিব লগা ইউৰীয়া সাৰখিনি দহ গুণ পচন সাৰ বা সেমেকা মাটিৰ লগত মিহলাই ৪৮ ঘণ্টা গাপ দি প্ৰয়োগ কৰিব উপচয় কমাৰ পাৰি। যিবোৰ অঞ্চলত পানী জমা হৈ থাকে সেইবোৰ অঞ্চলত টপদ্ৰেছিং কৰাটো অসুবিধা। সেয়েহে সেইবোৰ অঞ্চলত সমুদায় সাৰ ৰোৱাৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। বানপানীৰ পিছত পলমকৈ কৰা শালিখেতিতো সাৰৰ সমুদায় অংশ ধান ৰোৱাৰ সময়তে প্ৰয়োগ কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। যিবোৰ অঞ্চলত আছ আৰু শালিধানৰ দুতৰপীয়া খেতি কৰা হয়, সেইবোৰ অঞ্চলত আছধান চপোৱাৰ পিছত ৰৈ যোৱা নৰাখিনি মাটিত মিহলাই দি নাইট্ৰ'জেনযুক্ত সাৰৰ ব্যৱহাৰ শতকৰা ২৫ ভাগ কমাৰ পাৰি। নৰাখিনি পচিবৰ বাবে বিঘাই প্ৰতি ২ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া সাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি আৰু এইখিনি সমুদায় সাৰৰ পৰা পিছত বাদ দিব লাগে।

অধিক বৰষুণ হোৱা অসমৰ মাটিত বছৰি কেইবাটাও খেতি কৰাৰ ফলত

'জিংক' নামৰ মৌলিক উপাদানবিধ খেতি পথাৰৰ পৰা ক্ৰমান্বয়ে হ্ৰাস পাই যোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। গৱেষণাৰ পৰা দেখা গৈছে যে অসমৰ ২০ ৰ পৰা ৪৭ শতাংশ কৃষিভূমিত শস্যই সহজে গ্ৰহণ কৰিব পৰা 'জিংক'ৰ পৰিমাণ বৰ্ত্তমান গৃহীত ক্ৰিতিকেল লেভেলতকৈ কম আৰু আনবিলাক জিলাত 'জিংক'ৰ পৰিমাণ ২০ ৰ পৰা ২৯ শতাংশ খেতিৰ মাটিত কম দেখা গৈছে। তাৰ ভিতৰত অতিবিক্ত নগাওঁ আৰু গোৱালপাৰা জিলাৰ মাটিত জিংকৰ পৰিমাণ সবাতোকৈ কম। সেই হেতুকে 'জিংক' নামৰ মৌলিক সাৰবিধ প্ৰয়োগ কৰি প্ৰায় সকলো অঞ্চলতে শালিখেতিৰ উৎপাদন বঢ়াব পৰা যায়।

বিজ্ঞানসন্মত কৃষি প্ৰণালী অৱলম্বনৰ দ্বাৰা শালিখেতিৰ উৎপাদন আশানুৰূপভাৱে বৃদ্ধি কৰিব পাৰি। সময়মতে উন্নত বীজ, ৰাসায়নিক সাৰ, দৰৱ, কৃষি সা-সঁজুলি, কৃষি ঋণ আদিৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে আমাৰ যুৱশক্তি সন্মানজনক কৃষি বৃদ্ধিৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰিব পৰা হ'ব। তাৰোপৰি, উপযুক্ত কৃষি সম্প্ৰসাৰণ ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা শেহতীয়া কৃষি প্ৰযুক্তি কৌশলসমূহ কৃষকৰ পথাৰলৈ নিয়াত গুৰুত্ব দিয়া উচিত। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ আৰু পথাৰ পৰিচালনা সমিতিসমূহে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

লিচুৰ বিদেশ যাত্ৰা ..

সৈতে এটা ক্ষুদ্ৰ অনুন্নত ফল সংলগ্ন থাকে। মণ্ডটো ধূসৰ বগা, কোমল, বসাল আৰু সোৱাদযুক্ত হয়।

চাইনা জাতৰ লিচু তেজপুৰত উপলব্ধ লিচুৰ অন্যতম। ই গৰম জলবায়ু আৰু মাটিৰ আৰ্দ্ৰতাৰ তাৰতম্যৰ প্ৰতি সহনশীল যাৰ ফলত ফল ফাটি যায়। ভাৰতৰ বিভিন্ন ঠাইত ইয়াক পুৰ্ণি, কলিকতা, বাঙালিয়া, বোম্বাই আৰু মাদ্ৰাগী বুলি জনা যায়। এই জাতৰ লিচু থোকত ১২-১৮ টাকৈ ফল লাগে। এই প্ৰজাতিৰ লিচুৰ ফলৰ আকাৰ ডাঙৰ, মণ্ডটো ক্ৰীমি বগা, কোমল, বসাল আৰু সোৱাদযুক্ত। মণ্ডৰ সোৱাদ স্বাদিৰ দৰে তৃপ্তিদায়ক নহয় যদিও ইয়াৰ অধিক উৎপাদন আৰু কোনো ক্ৰেবিকিং নথকাৰ বাবে এই জাতৰ লিচু জনপ্ৰিয়।

আজি লিচুৰ এই বিদেশ যাত্ৰাৰ মূলতে হৈছে কেইজনমান পৰিশ্ৰমী কৃষক, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনস্থ বিশ্বনাথ কৃষি মহাবিদ্যালয়, শোণিতপুৰ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, জিলা কৃষি বিভাগ, নাৰাৰ্ড, এপিডা আৰু অসম চৰকাৰৰ এক অগ্ৰণী প্ৰচেষ্টা।

শ্ৰীমতী অংগনা শৰ্মা

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

বিশেষ পৰ্যালোচনা বৈঠক ..

গুৰুত্ব দিব লাগিব। প্ৰসংগক্ৰমে তেখেতে গাহৰিপালক মনোজ বসুমতাৰী, কণী উৎপাদক আকাশজ্যোতি গগৈ আৰু

মীনপালক দেৱজিৎ বৰ্মনৰ সফলতাৰ কাহিনী উল্লেখ কৰি বিশ্ববিদ্যালয়ে এই বছৰ ৫০০ বিঘা মাটিত প্ৰদৰ্শনমূলক ছয়াবিনৰ খেতিৰ পৰিকল্পনা কৰাৰ বিষয়ে সদৰি কৰে। বড়ো কছাৰী কল্যাণ স্বায়ত্ত্বশাসিত পৰিষদৰ কাৰ্যবাহী সদস্য (কৃষি) প্ৰদীপ স্বৰ্গীয়াৰীয়ে আদৰ্শী ভাষণ আগবঢ়োৱা সভাখনত বক্তব্য ৰাখি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠকৈ ভাষণত কয় যে এটা জাতিৰ উন্নয়ন পৰিষদে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সহযোগত জাতিটোৰ কৃষি তথা আৰ্থসামাজিক উন্নয়নৰ বাবে আগবাঢ়ি আহিছে। যিটো অতি শুভলক্ষণ। বড়ো

কছাৰী কল্যাণ স্বায়ত্ত্বশাসিত পৰিষদৰ সভাপতি গান্ধৰু মুছাহাৰীয়ে কয় যে এই আলোচনাৰ জৰিয়তে বড়ো কছাৰী কল্যাণ স্বায়ত্ত্বশাসিত পৰিষদ আৰু অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মাজত যি যোগাযোগ স্থাপন হ'ল এয়া এক ঐতিহাসিক পদক্ষেপ। বি টি এলেকাৰ উপৰি ইয়াৰ বাহিৰত থকা ২২ খন জিলা আৰু সামগ্ৰিকভাৱে বড়ো কছাৰীৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ কৃষিৰ লগত জড়িত ৯২ শতাংশ লোকক এই আলোচনাই উপকৃত কৰিব। তেওঁ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সমল ব্যক্তিসকলৰ পৰাও সকলো ধৰণৰ দিহা-পৰামৰ্শ পাব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰে। বড়ো কছাৰী কল্যাণ স্বায়ত্ত্বশাসিত পৰিষদৰ মুখ্য কাৰ্যবাহী সদস্য মিহিনিশ্বৰ বসুমতাৰীয়ে কয় যে কি খেতি কৰিলে আমাৰ বড়ো কছাৰী যুৱক-যুৱতীসকল লাভান্বিত হ'ব, তাক নিৰ্ণয় কৰাত এই সভাই সহায় কৰিব। এই পৰ্যালোচনা বৈঠকত ব্যৱসায়িক ভিত্তিত আলুখেতিৰ সম্ভাৱনীয়তা, অত্যাধুনিক পদ্ধতিৰে মীনপালন, পশুপালন আৰু পাম ব্যৱস্থাপনা, আৰ্কিড নাৰ্ছাৰী স্থাপন আৰু প্ৰতিপালন, তৈল বীজ আৰু তৈল শস্যৰ উৎপাদন, জৈৱিক কৃষি পামৰ ব্যৱস্থাপনা আদি বিষয়ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী আৰু অধ্যাপকসকলে সমল ব্যক্তি হিচাবে আলোচনা আগবঢ়ায়। সভাৰ আৰম্ভণিতে বড়ো জাতিৰ নায়ক প্ৰয়াত উপেন ব্ৰহ্মৰ প্ৰতিচ্ছবিত মাল্যদান আৰু বস্তি প্ৰজ্জলন কৰা হয়। সভাৰ শুভাৰম্ভণি অনুষ্ঠানত কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° অশোক ভট্টাচাৰ্য, ছাত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° ৰাণা প্ৰতাপ ভূঞা, সামূহিক বিজ্ঞানগুৰু ড° কমা ভট্টাচাৰ্য, সহযোগী সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ, সহযোগী কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° মৃগাল শইকীয়া, ৰেচম মহাবিদ্যালয়ৰ বিশেষ কৰ্তব্যৰত বিষয়া ড° উৎপল কটকী, সহযোগী সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগৰ লগতে পৰিষদৰ আটাইকেইজন কাৰ্যবাহী সদস্য আৰু কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ মুৰব্বীসকল উপস্থিত থাকে।